

POSTANOWIENIE

Dnia 28 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski (przewodniczący)

SSN Henryk Gradzik

SSN Jan Bogdan Rychlicki (sprawozdawca)

Protokolant Małgorzata Sobieszczańska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Barbary Nowińskiej,

w sprawie **S.N., A.G.,**

R.F., P.S., K.M., P.S., J.G. i P.S.

oskarżonych z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.

o przeciwdziałaniu narkomanii

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 19 grudnia 2017 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora na niekorzyść oskarżonych

od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 5 kwietnia 2017 r., zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w W.

z dnia 21 grudnia 2015 r.,

1. oddala kasację,

2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. B. w W. obrońcy z urzędu oskarżonego P.S., adw. J. T. w W. obrońcy z urzędu oskarżonego J.G., adw. J. D. w W. obrońcy z urzędu oskarżonego P.S. kwoty po 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych) w tym 23 % podatku VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez nich w postępowaniu kasacyjnym,

3. wydatkami poniesionymi w postępowaniu kasacyjnym obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W., po ponownym rozpoznaniu sprawy m. in. oskarżonych: S.N., A.G., R.F., P.S., K.M., P.S., J.G. i P.S. wyrokiem z dnia 21 grudnia 2015 r. uznał:

S.N. za winnego tego, że w okresie od marca 2004 r. do sierpnia 2005 r. w W. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami wprowadził do obrotu i uczestniczył w obrocie znaczną ilością środków odurzających i substancji psychotropowych, w tym w postaci co najmniej 1,5 kg amfetaminy, co najmniej 450 gram kokainy, co najmniej 750 gram cracka i co najmniej 300 gram heroiny, czyn ten przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. zakwalifikował jako występki z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu ustawy sprzed nowelizacji z dnia 1 kwietnia 2011 r. i za to na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu ustawy sprzed nowelizacji z dnia 1 kwietnia 2011 r. w zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k. skazał go na karę 3 (trzech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 200 (dwustu) stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę po 10 (dziesięć) złotych.

Na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonego S.N. przepadek równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z popełnienia przestępstwa w kwocie 251.028 zł (dwieście pięćdziesiąt jeden tysięcy dwadzieścia osiem złotych).

A.G. za winnego tego, że w okresie od marca 2004 r. do sierpnia 2005 r. w W. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami uczestniczył w obrocie znaczną ilością środków odurzających w postaci co najmniej 1 kg heroiny, czyn ten przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k., zakwalifikował jako występki z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu ustawy sprzed nowelizacji z dnia 1 kwietnia 2011 r. i za to na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu ustawy sprzed nowelizacji z dnia 1 kwietnia 2011 r. w zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k. skazał go na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 200 (dwustu) stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę po 10 (dziesięć) złotych.

Na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonego A.G. przepadek równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z popełnienia przestępstwa w kwocie 100.000 zł (stu tysięcy złotych).

R.F. za winnego tego, że w okresie od marca 2004 r. do 17 października 2004 r. oraz od 18 stycznia 2005 r. do sierpnia 2005 r. w W. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami wprowadził do obrotu znaczną ilość środków odurzających w postaci co najmniej 7 kg kokainy, czyn ten przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k., zakwalifikował jako występki z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu ustawy sprzed nowelizacji z dnia 1 kwietnia 2011 r. i za to na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu ustawy sprzed nowelizacji z dnia 1 kwietnia 2011 r. w zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k. skazał go na karę 3 (trzech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 200 (dwustu) stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę po 10 (dziesięć) złotych.

Na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonego R.F. przepadek równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z popełnienia przestępstwa., w kwocie 695.100 zł (sześćset dziewięćdziesiąt pięć tysięcy sto złotych).

P.S. za winnego tego, że w okresie od marca 2004 r. do sierpnia 2005 r. w W. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami uczestniczył w obrocie znaczną ilością środków odurzających i substancji psychotropowych w postaci co najmniej 80 gram heroiny, około 1 kg amfetaminy, około 150 gram kokainy, czyn ten przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k., zakwalifikował jako występki z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu ustawy sprzed nowelizacji z dnia 1 kwietnia 2011 r. i za to na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu ustawy sprzed nowelizacji z dnia 1 kwietnia 2011 r. w zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k. skazał go na karę 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 200 (dwustu) stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę po 10 (dziesięć) złotych.

Na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonego P.S. przepadek równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z popełnienia przestępstwa w kwocie 33.487 zł (trzydziestu trzech tysięcy czterystu osiemdziesięciu siedmiu złotych).

K.M. za winnego tego, że w okresie od marca 2004 r. do sierpnia 2005 r. w W. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami wprowadził do obrotu i uczestniczył w obrocie znaczną ilością środków odurzających i substancji psychotropowych, w tym w postaci co najmniej 2,3 kg kokainy i co najmniej 3 kg amfetaminy, czyn ten przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. zakwalifikował jako występki z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu ustawy sprzed nowelizacji z dnia 1 kwietnia 2011 r. i za to na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu ustawy sprzed nowelizacji z dnia 1 kwietnia 2011 r. w zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k. skazał go na karę 3 (trzech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 200 (dwustu) stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę po 10 (dziesięć) złotych;

Na podstawie art. 45 § 1 kk orzekł na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonego K.M. przepadek równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z popełnienia przestępstwa w kwocie 242.292 zł (dwieście czterdzieści dwa tysiące dwieście dziewięćdziesiąt dwa złote);

P.S. za winnego tego, że w okresie od marca 2004 r. do sierpnia 2005 r. w W. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami uczestniczył w obrocie znaczną ilością środków odurzających w postaci co najmniej 300 gram heroiny, czyn ten przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. zakwalifikował jako występki z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu ustawy sprzed nowelizacji z dnia 1 kwietnia 2011 r. i za to na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu ustawy sprzed nowelizacji z dnia 1 kwietnia 2011 r. w zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k. skazał go na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 200 (dwustu) stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę po 10 (dziesięć) złotych.

Na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonego P.S. przepadek równowartości korzyści majątkowej, osiągniętej z popełnienia przestępstwa w kwocie 30.000 (trzydziestu tysięcy złotych).

J.G. za winnego tego, że w okresie od marca 2004 r. do sierpnia 2005 r. w W. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami uczestniczył w obrocie znaczną ilością środków odurzających i substancji psychotropowych w postaci co najmniej 80 gram heroiny, około 2 kg amfetaminy, około 50 gram kokainy, czyn ten przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k., zakwalifikował jako występki z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu ustawy sprzed nowelizacji z dnia 1 kwietnia 2011 r. i za to na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu ustawy sprzed nowelizacji z dnia 1 kwietnia 2011 r. w zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k. skazał go na karę 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 200 (dwustu) stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę po 10 (dziesięć) złotych;

Na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonego J.G. przepadek równowartości korzyści, majątkowej osiągniętej z popełnienia przestępstwa w kwocie 25.874 zł (dwudziestu pięciu tysięcy ośmiuset siedemdziesięciu czterech złotych).

P.S. za winnego tego, że w okresie od marca 2004 r. do sierpnia 2005 r. w W. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami uczestniczył w obrocie znaczną ilością środków odurzających w postaci co najmniej 300 gram kokainy i 450 gram cracka, czyn ten przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k., zakwalifikował jako występki z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu ustawy sprzed nowelizacji z dnia 1 kwietnia 2011 r. i za to na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu ustawy sprzed nowelizacji z dnia 1 kwietnia 2011 r. w zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k. skazał go na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 200 (dwustu) stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę po 10 (dziesięć) złotych.

Na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonego P.S. przepadek równowartości korzyści majątkowej osiągniętej

z popełnienia przestępstwa w kwocie 147.720 zł (stu czterdziestu siedmiu tysięcy siedmiuset dwudziestu złotych).

Jak wynika z uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji podstawą ustaleń faktycznych były zeznania świadka M. Ł., które w toku tego postępowania zostały ujawnione w trybie art. 391 § 1 k.p.k. (nie ustalono miejsca pobytu tego świadka i nie zdołano go przesłuchać), a następnie zostały ocenione przez ten sąd jako wiarygodne i zasługujące na danie wiary w całości.

Apelację od tego wyroku wnieśli oskarżony P. S. oraz obrońcy pozostałych oskarżonych. Skarżący we wniesionych środkach odwoławczych zaskarżając wyrok w całości zarzucili generalnie: obrazę przepisów postępowania (m.in. art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., art. 410 k.p.k.) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść wyroku. Skarżący na tej podstawie wnosili alternatywnie o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonych od popełnienia zarzucanych im czynów ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 5 kwietnia 2017 r., m. in. zaskarżony wyrok zmienił w ten sposób, że w/w oskarżonych uniewinnił od popełnienia zarzucanych im czynów (...).

Sąd Odwoławczy uzasadniając swoje stanowisko wywiódł, że w tej sprawie podstawowym dowodem na podstawie, którego sąd pierwszej instancji ustalił stan faktyczny były zeznania świadka M. Ł., które *de facto* przedstawiają się jako tzw. dowód z pomówienia jawiący się jako odosobniony w świetle całokształtu okoliczności niniejszej sprawy. Sąd odwoławczy zwrócił uwagę, że świadka tego nie zdołano przesłuchać i aktualnie poszukiwany jest on listem gończym wystawionym przez Prokuratora Rejonowego w R. i na mocy decyzji Sądu Okręgowego w W. zarządzono jego poszukiwania na terenie Unii Europejskiej. Sąd odwoławczy podniósł, że świadek ten był wielokrotnie karany sądownie i był przesłuchiwany w innych toczących się w jego sprawie postępowaniach i współpracując z organami ścigania w tej sprawie czynił starania o nadzwyczajne złagodzenie kary. Sąd odwoławczy oceniając kwestie wewnętrznej spójności składanych przez niego zeznań wskazał na istotne rozbieżności, nie konsekwencje

jego zeznań w odniesieniu do m. in. czynów oskarżonych S., G., N. i M. Dotyczyło to w szczególności miejsca popełnienia czynów, ilości odebranych przez tych oskarżonych od M. Ł. środków odurzających. Sąd odwoławczy podniósł też, że prokurator w toku postępowania przygotowawczego w żaden sposób nie zweryfikował innymi środkami dowodowymi zeznań M.Ł., albowiem jego udział w tzw. eksperymencie procesowym polegającym na wskazywaniu funkcjonariuszom Policji miejsc zamieszkania poszczególnych oskarżonych, czy też rozpoznawania przez niego ze zdjęć sylwetek oskarżonych w żaden sposób nie może być uznany za dowód, który by potwierdził zeznania tego świadka co do istoty zarzucanych oskarżonym czynów. W tej sytuacji zarówno wyniki postępowania przygotowawczego jak i postępowania sądowego nie ujawniły jakiegokolwiek dowodu poza zeznaniami świadka M.Ł., który by potwierdził zasadność zarzutów stawianych oskarżonym. Sąd odwoławczy odwołując się do stanowiska Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 9 stycznia 2007 r. w sprawie 47986/99 LEX nr 211791 (błędnie podano numer tegoż orzeczenia jako 447986/99 – uwaga SN) oraz do treści art. 45 ust. 1 Konstytucji oraz do zasady wyrażonej w art. 5 § 2 k.p.k. z obawy przed popełnieniem omyłki sądowej uznał, że należało wszystkich w/w oskarżonych uniewinnić od popełnienia zarzucanych im czynów.

Kasację od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego na niekorzyść wszystkich oskarżonych wniósł Prokurator Prokuratury Okręgowej w W., Zaskarżając orzeczenie w części dotyczącej uniewinnienia wszystkich oskarżonych od popełnienia zarzucanych im czynów zarzucił: „rażące naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia tj. art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. polegające na wydaniu orzeczenia w oparciu o część ujawnionego materiału dowodowego ocenionego dowolnie, a nie swobodnie, wbrew zasadom prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego i bezpodstawnym oraz nieuzasadnionym przyjęciu przez Sąd Okręgowy, że wyjaśnienia i zeznania złożone przez M.Ł. jako zdemoralizowanego, wielokrotnie karanego sądowo przestępcę odnośnie oskarżonych S.N., A.G., R.F., P.S., K.M., P.S., J.G. oraz P.S. są niewiarygodne, rozbieżne i niekonsekwentne, bo nie zostały poparte i zweryfikowane przez inne dowody przy jednoczesnym uznaniu wiarygodności tych samych wyjaśnień i zeznań tego świadka odnośnie

oskarżanych M. P., T. K., bowiem pomówienie świadka nie było jedynym dowodem, a zostało wsparte przez wyjaśnienia tych oskarżonych, co skutkowało nieuzasadnionym przyjęciem, iż materiał dowodowy nie daje podstaw do przypisania sprawstwa zarzucanych im czynów i uniewinnieniem oskarżonych S.N., A.G., R.F., P.S., K.M., P.S., J.G. oraz P.S. od popełnienia zarzucanych im czynów, podczas gdy uwzględnienie wszystkich zebranych dowodów w tym przede wszystkim wyjaśnień i zeznań M.Ł. złożonych odnośnie oskarżonych jak też innych osób, ocenionych swobodnie z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego prowadzi do wniosku, iż wskazani oskarżeni popełnili zarzucane im czyny”.

Skarżący na podstawie art. 537 § 1 i 2 k.p.k. wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w tej części i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Jak wynika z uzasadnienia kasacji jej autor generalnie nie zgodził się ze sposobem oceny zeznań świadka M.Ł. dokonanych przez sąd odwoławczy jako tzw. dowodu z pomówienia wskazując, że zeznania tego świadka zostały m. in. potwierdzone zeznaniami M. S., R. F., czy też świadka koronnego S. S., jak również wynikami opinii przeprowadzonych z zakresu badań chemicznych śladów środków odurzających zabezpieczonych m. in. na wadze elektronicznej Tania model 1479 w mieszkaniu oskarżonego S.N. (znaleziono ślady kokainy). Z kolei w próbce zawierającej filtry barringera pobranej z powierzchni podszybia przedniego samochodu Opel Vectra będącego w posiadaniu D. K., z którym M.Ł. miał współdziałać w zakresie obrotu środkami odurzającymi stwierdzono obecność pozostałości tego środka w postaci kokainy. Obecność tego środka odurzającego stwierdzono też na powierzchni podszybia i fotela kierowcy samochodu Skoda Octavia będącego w posiadaniu K. O., który również miał współdziałać z M.Ł. w zakresie obrotu środkami odurzającymi. Prokurator wskazał również na okoliczności składania zeznań przez M.Ł. w dniu 14 grudnia 2007 r. przed sądem pierwszej instancji, który po raz pierwszy rozpoznawał sprawę oskarżonych. W toku tego długotrwałego przesłuchania (od godziny 11.00 do 20.35) odpowiadał on szczegółowo na liczne pytania oskarżonych i ich obrońców. Skarżący zwrócił też uwagę na całkowicie odosobniony wywód sądu odwoławczego o zaniechaniu

weryfikacji zeznań świadka M.Ł. poprzez przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego psychologa w zakresie zdolności postrzegania okoliczności czynu przez tego świadka podnosząc, że w toku tego postępowania strony nie uznały za konieczne przeprowadzenie tego dowodu. Prokurator akcentuje też, że świadek M.Ł. złożył określone zeznania obciążające oskarżonych będąc zatrzymany w innej sprawie. Wprawdzie zdaniem skarżącego jego zeznania w pewien sposób wykazują pewne przeinaczenia i „drobne sprzeczności” to jednakże w ocenie skarżącego wynikają one, że znacznej odległości czasowej, jak i też taktyki jego przesłuchania. Ponadto w ocenie autora kasacji na błędne stanowisko sądu odwoławczego wskazuje też treść zdania odrębnego złożonego przez jednego z członków składu orzekającego. Prokurator zauważa też, że sąd odwoławczy w ocenie zeznań świadka M.Ł. był niekonsekwentny, albowiem m. in. na podstawie jego zeznań utrzymał w mocy zaskarżony wyrok sądu pierwszej instancji m. in. wobec oskarżonych M. P. i T. K.

W odpowiedzi na kasację obrońca oskarżonego S.N. wniósł o oddalenie jej jako oczywiście bezzasadnej.

W toku rozprawy kasacyjnej Prokurator Prokuratury Krajowej popierała kasację i wnioski w niej zawarte.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja prokuratora okazała się niezasadna.

Zgodnie z treścią art. 536 k.p.k. Sąd Najwyższy rozpoznaje kasacje w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów, a w zakresie szerszym - tylko w wypadkach określonych w art. 435, 439 i 455.

Kasacja podlegała ocenie przez pryzmat art. 434 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.

Zdaniem Sądu Najwyższego podniesione w niej zarzuty obrały przepisy postępowania (art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k.) stosownie do treści art. 523 § 1 k.p.k. jako tzw. inne rażące naruszenie prawa, które mogło mieć istotny wpływ na treść wyroku okazały się niezasadne z powodów następujących.

Co do zarzutu obrały art. 7 k.p.k. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że orzeczenie reformatoryjne sądu odwoławczego co do istoty sprawy (winy) powinno

w pełni respektować reguły art. 7 k.p.k. (porównaj szerzej wyrok SN z dnia 9 listopada 1990 r., WRN 190/90, OSNKW 1991, z. 79, poz. 41).

Pomimo częściowego nie odniesienia się przez sąd odwoławczy do niektórych uchybień wskazanych w kasacji dokonana przez sąd odwoławczy ocena zaskarżonego wyroku sądu pierwszej instancji, czyni zadość dyrektywom art. 7 k.p.k.

Poza sporem jest, że „ogniskową” wywodów sądu odwoławczego była odmienna ocena zeznań świadka M.Ł..

Jak podniesiono wyżej zeznania tego świadka w toku ponownego postępowania zostały ujawnione w trybie art. 391 § 1 k.p.k. i z uwagi na nieobecność tego świadka i braku możliwości ustalenia miejsca pobytu, nie zostały zweryfikowane poprzez bezpośrednie jego przesłuchanie. Wbrew wywodom podnoszonym przez skarżącego zeznania tego świadka nie znalazły całkowitego potwierdzenia w zebranych materiale dowodowym. Prokurator w tej części odwołuje się bezpośrednio do zeznań świadków: [...]. Przypomnieć należało w tej części rozważań, że M. S. został przesłuchany na rozprawie w dniu 11 stycznia 2008 r. i zeznał w sposób bardzo ogólnikowy o okolicznościach czynów oskarżonych m. in. „K. (M.Ł. – uwaga SN) był członkiem grupy grochowskiej, przywoził narkotyki w postaci heroiny, amfetaminy i kokainy oskarżonym N., S. i S., zaś on sam odbierał narkotyki od J. Z. i od K.”. Z kolei okoliczności odbierania „haraczu przez świadka M.Ł. potwierdził R. F”. Natomiast S. S. w swoich zeznaniach jedynie ogólnie wskazał na istnienie grupy przestępczej, w której miał brać udział oskarżony R. F.

Skarżący nie ma racji, kiedy też kontestuje orzeczenie sądu odwoławczego przez przyzmat opinii z zakresu badań chemicznych przeprowadzonych przez Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Komendy Głównej Policji w W. w zakresie ujawnienia śladów środków odurzających. Jakkolwiek sąd odwoławczy nie odniósł się wprost do tej kwestii, to nie stanowi to jednak istotnego uchybienia, albowiem określone stanowisko w tej części zajął sąd pierwszej instancji, który ustalił, że opinie te dotyczą śladów ujawnionych w dniu 31 maja 2006 r., a więc „blisko rok od daty końcowej czynów przypisanych oskarżonym, to jednakże dowodów tych nie powoływał przy ustalaniu stanu faktycznego niniejszej sprawy”. Skarżący też w ocenie Sądu Najwyższego przykładu zbyt dużą wagę do znaczenia

tw. eksperymentu procesowego. Bezsporne jest przecież, że świadek M.Ł. z uwagi na kontakty ze środowiskiem przestępczym znał oskarżonych. Okoliczności wskazywania przez niego miejsc zamieszkania niektórych z nich nie mogą mieć aż tak decydującego znaczenia dla wiarygodności jego zeznań, jak postrzega to skarżący.

Z kolei wywody sądu odwoławczego, co do zaniechania w toku postępowania przygotowawczego i postępowania pierwszoinstancyjnego weryfikacji zeznań świadka M.Ł. poprzez przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego psychologa w zakresie postrzegania przez niego okoliczności zdarzeń stanowiących istotę czynów zarzucanych oskarżonym nie rażą dowolnością w świetle reguły wyrażonej w art. 7 k.p.k. Stwierdzić też należało, że zarzuty skarżącego o niekonsekwencji sądu odwoławczego w ocenie wiarygodności zeznań świadka M.Ł. w świetle rozważań poczynionych w zaskarżonym kasacją wyroku, są całkowicie błędne. Sąd odwoławczy utrzymując w części wyrok sądu pierwszej instancji wobec oskarżonych M. P. i T. K. jednoznacznie stwierdził, że „pomówienie M.Ł. nie jest tu dowodem jedynym”. Zwrócił też uwagę, że obaj oskarżeni przyznali się do dokonywania zakupów środków odurzających od M.Ł., aprobując w tej mierze ustalenia poczynione przez sąd pierwszej instancji.

W podsumowaniu dotychczasowych wywodów stwierdzić należało, że zarzut obrazy art. 7 k.p.k. w kontekście wymogu art. 523 § 1 k.p.k., okazał się niezasadny.

Także zarzut naruszenia art. 410 k.p.k. należało uznać za nietrafny.

Poza sporem jest, że orzeczenie reformatoryjne sądu odwoławczego, stosownie do treści art. 410 k.p.k., winno być oparte na całokształcie ujawnionego w toku rozprawy głównej materiału dowodowego ocenionego z respektowaniem reguły zawartej w art. 7 k.p.k., a uzasadnienie tego orzeczenia powinno mieć charakter pierwszoinstancyjny zgodnie z wymogami art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. (por. wyroki SN: z dnia 8 stycznia 2013 r., III KK 119/12, LEX nr 1252710, z dnia 19 listopada 2014 r., III KK 239/14, LEX nr 1567486, z dnia 11 maja 2016 r., V KK 71/16, LEX nr 2062817).

Z kolei uchybienie normie, o której mowa w art. 410 k.p.k., przez sąd odwoławczy jest możliwe m. in. w takim układzie procesowym (kasacyjnym), gdy sąd odwoławczy w ramach kontroli odwoławczej zaaprobuje taki rodzaj uchybienia

tej normie przez sąd pierwszej instancji (por. postanowienie SN z dnia 11 maja 2016 r., V KK 71/16, LEX nr 2062817). Przyznać należało rację skarżącemu, że sąd odwoławczy nie dokonał pogłębionej oceny zeznań świadków [...]. Jednakże nie było to tego rodzaju uchybienie, które mogłoby mieć istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia. Ponownie przypomnieć należało, że zeznania w/w świadków dotyczyły okoliczności nie odnoszących się bezpośrednio do istoty czynów zarzucanych oskarżonym i gdyby nawet zostały poddane prawidłowej ocenie przez sąd odwoławczy, to i tak nie miały istotnego znaczenia w niniejszej sprawie. W żaden bowiem sposób nie mogły wpłynąć na korektę tegoż orzeczenia przez Sąd Najwyższy (art. 537 § 1 i 2 k.p.k.). Z kolei kwestia odwoływania się skarżącego do treści zdania odrębnego członka składu orzekającego nie ma również istotnego znaczenia.

W podsumowaniu całościowych wywodów kasację prokuratora wniesioną na niekorzyść wszystkich oskarżonych na podstawie art. 537 § 1 k.p.k. należało oddalić. Stosownie do wniosków obrońców z urzędu oskarżonych: P.S., J.G., P.S. złożonych w toku rozprawy kasacyjnej na podstawie art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o advokaturze (Dz. U. 2015, poz. 615 ze zm.) w zw. z § 17 ust. 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r., w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. 2016, poz. 1714) zasądzono od Skarbu Państwa na ich rzecz kwoty po 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych) w tym 23 % podatku VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez nich w postępowaniu kasacyjnym.

Na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. wydatkami poniesionymi w postępowaniu kasacyjnym obciążono Skarb Państwa.